

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 39/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av fastighetsskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 oktober 2005 en proposition med förslag till lag om ändring av fastighetsskattelagen (RP 145/2005 rd) till finansutskottet för beredning.

Motioner

Utskottet har behandlat följande motioner i samband med propositionen:

- LM 128/2003 rd — Christina Gestrin /sv m.fl.: Lag om ändring av 3 § fastighetsskattelagen (remitterad 11.12.2003)
- LM 9/2004 rd — Reino Ojala /sd m.fl.: Lag om ändring av 13 a § fastighetsskattelagen (remitterad 18.3.2004)
- LM 16/2004 rd — Jari Leppä /cent m.fl.: Lag om ändring av 3 § fastighetsskattelagen (remitterad 11.3.2004)
- LM 92/2004 rd — Reijo Laitinen /sd m.fl.: Lag om ändring av 13 a § i fastighetsskattelagen (remitterad 7.10.2004)
- LM 70/2005 rd — Toimi Kankaanniemi /kd m.fl.: Lag om ändring av 3 § fastighetsskattelagen (remitterad 6.9.2005)

— AM 71/2004 rd — Leena Rauhala /kd: Skattemässig behandling av religiösa samfunds fastigheter (remitterad 23.9.2004)

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet och förvaltningsutskottet lämnat utlåtanden i ärendet. Utlåtandena (GrUU 51/2005 rd och FvUU 23/2005 rd) bifogas detta betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Jukka Vanhanen, finansministeriet
- regeringssekreterare Jyrki Hurmeranta, miljöministeriet
- överinspektör Eila Närhi, Skattestyrelsen
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands näringsliv
- direktör Jukka Leskelä, Finsk Energiindustri rf
- teknisk direktör Olavi Louko, Esbo stad
- byråchef Kari Sorsakivi, Helsingfors stad
- chefsjuristen Erik Hjelt, Kapiteeli Oyj
- utvecklingsdirektör Harri Nikander, Kervo stad
- verkställande direktör Aimo Takala, Kemijoki Oy

- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- forskningschef Mauri Marttila, Finlands Fastighetsförbund
- skattejurist Tarja Tarkiainen, Finlands Kommunförbund
- skatteexpert Leena Romppainen, Företagarna i Finland rf

- chef för juridiska ärenden Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund r.f..

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- handels- och industriministeriet
- finansministeriet
- Hyvinge stad
- Järvenpää stad
- Grankulla stad
- Tusby kommun
- Vanda stad
- Vichtis kommun.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Propositionen

I propositionen föreslås en ändring av fastighetskattelagen. Det föreslås att bestämmelserna om fastighetsbeskattning av obebyggda byggplatser som har planlagts för bostadsändamål ändras så att kommunfullmäktige i 14 kommuner i huvudstadsregionen och dess ramområden ska fastställa en skatteprocentsats för obebyggda byggplatser, som är minst en procentenhet högre än den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen, dock högst 3,0 procent. Förhöjd skatt ska inte tillämpas på en (1) sådan obebyggd byggplats som gränsar till en byggplats som är i samma ägares ägo och som ägaren själv använder för stadigvarande boende, om inte något annat bestäms av kommunfullmäktige.

Dessutom föreslås att fastighetsskatteprocentsatsen för kärnkraftverk höjs från 2,20 procent och fastighetsskatteprocentsatsen för andra kraftverk från 1,40 procent till 2,50 procent. På vatten- och vindkraftverk, vilkas märkeffekt är högst 10 megavoltampere tillämpas den allmänna fastighetsskatteprocentsats som kommunfullmäktige fastställer.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagen tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2006.

Motioner

LM 128/2003 rd. I lagmotionen föreslås att 3 § i fastighetsskattelagen ändras så att privatägda vattenområden befrias från fastighetsskatt på samma sätt som skog eller jordbruksjord som används för förvärv av inkomster med hänsyn till jämlikhetssynpunkter.

LM 9/2004 rd. I lagmotionen föreslås att 13 a § i fastighetsskattelagen ändras så att kommunfullmäktige också kan sänka fastighetsskatteprocentsatsen för byggnader och mark som tillhör trossamfund registrerade med stöd av religionsfrihetslagen.

LM 16/2004 rd. I lagmotionen föreslås att fastighetsskattelagen ändras så att endast överlåtna tomter omfattas av fastighetsskatten och oöverlåtna tomter fortfarande betraktas som skog eller jordbruksjord.

LM 92/2004 rd. I lagmotionen föreslås att 13 a § i fastighetsskattelagen ändras så att kommunfullmäktige kan befria en obebyggd fritidsbyggplats från fastighetsskatt.

LM 70/2005 rd. I lagmotionen föreslås att 3 § i fastighetsskattelagen ändras så att fastighetsägare som bor invid enskild väg från fastighetsskatten kan avdra vägavgifter till väglag för enskild

väg till den del avgiften överstiger en egen andel på 30 euro.

AM 71/2004 rd. I åtgärdsmotionen föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att precisera 22 § i

inkomstskattelagen och 13 a § i fastighetsskattelagen så att också trossamfund och religiösa sammanslutningar som registrerats med stöd av religionsfrihetslagen räknas som allmännyttiga samfund.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionen med några preciseringar av teknisk natur. Dessutom föreslår utskottet att övergångstiden för nya vattenkraftverk förlängs med två år.

Propositionen gäller två förhöjningar av fastighetsskatten som görs på olika grund: genom en obligatorisk förhöjning av fastighetsskatten på obebyggd byggnadsmark i de tillväxtcentra som omger huvudstadsregionen vill man åtgärda tomtbristen inom bostadsproduktionen. Förhöjningen av maximibeloppen av fastighetsskatten på kraftverk ingår för sin del i statens åtgärder för förstärkning av kommunekonomin.

Angående de konstitutionella respektive kommunekonomiska synpunkter som ingår i propositionen har man erhållit utlåtanden av vederbörande fackutskott.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet utreder den obligatoriska förhöjningen av fastighetsskatteprocentsatsen för obebyggd byggnadsmark huvudsakligen med hänsyn till den kommunala självstyrelsen och kommunernas beskattningsrätt enligt 121 § i grundlagen. Utskottet konstaterar inledningsvis att det i princip klart hör till området för lagstiftningen att lagstifta om skatter. Detta gäller regleringen av de olika elementen i skattebördan, som skatteunderlaget, medräknat skattesatsens eventuella progression av skattelättnader samt regleringen av beskattningsförfarandet. Lagstiftaren ska svara för den allmänna utvecklingen av skattesystemet, som beslut om att införa nya beskattningsobjekt och skärpa beskattningen. Å andra sidan begränsas lagstiftarens befogenhet i vissa fall till exempel av de grundläggande fri-

och rättigheterna och den kommunala självstyrelsen.

Utskottet konstaterar att lagförslaget begränsar kommunernas rätt att bestämma om nivån på fastighetsskattesatsen. Denna rätt begränsas dock även av den gällande lagen som anger en övre och en undre gräns bland annat för fastighetsskattesatsen.

Grundlagsutskottet anser att det centrala i kommunernas beskattningsrätt måste anses vara att kommunerna även i fortsättningen själva får besluta om sin ekonomi. Eftersom kommunerna alltså kommer att ha en relativt omfattande rätt att självständigt bestämma den slutliga skattesatsen inom ramen för lagen, anser utskottet inte att lagförslaget är problematiskt med avseende på grundlagens 121 §. Det finns dessutom godtagbara grunder för den föreslagna regleringen. I sista hand är det fråga om den uppgift som det allmänna enligt grundlagens 19 § 4 mom. har att främja vars och ens rätt till bostad och möjligheter att själv ordna sitt boende.

Regleringen är inte heller problematisk med avseende på jämlikhetsbestämmelserna i 6 § i grundlagen. Eftersom kommunerna med stöd av sin beskattningsrätt beslutar om fastighetsskatten på samma sätt som om andra kommunala skatter varierar skattesatsen redan nu inom landet.

Med dessa motiveringar fastslår grundlagsutskottet att förslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottets utlåtande

Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslaget.

Förslagets inverkan i fråga om tomter som lösgörs för bostadsproduktion beror enligt utskottet bland annat på hur höga skatteprocentsat-

ser kommunerna fastställer och i vilken mån kommunerna utnyttjar möjligheten att fastställa en höjd skatteprocentsats för samma ägares obebyggda tomt som gränsar till byggplatsen. Av de 14 kommuner som är föremål för specialreglering har till exempel endast två utnyttjat den redan gällande rätten att höja skatten för obebyggd byggplats.

För att få fart på bostadsproduktionen behövs enligt utskottet också andra metoder. Utskottet hänvisar i det avseende till de möjligheter som erbjuds av den markpolitiska lagstiftningen och anser att man här har tillgång till många sätt att anskaffa råmark. Positiva resultat kan uppnås till exempel genom en effektiv planläggningspolitik och genom snabbare planläggningsprocesser. Utbudet på byggbar mark och villkoren för bostadsproduktion till skäliga priser skulle dessutom i betydande grad påverkas om sådana obebyggda markområden som staten äger bättre kunde utnyttjas för bostadsproduktion.

Dessutom anser utskottet att propositionen förbättrar situationen för kommuner där det finns kraftverk. Förslaget spelar en alldeles särskild roll för vattenkraftskommunerna i Norra Finland. Om dessutom propositionen om en reform av statsandelar till kommunerna (RP 88/2005 rd) till denna del godkänns i föreslagen form, görs utjämningen av kommunernas skatteinkomster enligt en allmän genomsnittlig fastighetsskatteprocent. Därmed får kommunerna behålla nyttan av den höjda skatteprocentsatsen.

Fastighetsskatt på obebyggd byggplats

De i propositionen nämnda 14 kommunerna i huvudstadsregionen och dess ramområden åläggs således att höja skatteprocenten på obebyggda byggplatser med minst en procentenhet i förhållande till kommunens allmänna fastighetsskattesats. Skatteprocenten kan dock fastställas till högst 3,0 procent. Förhöjningen gäller dock inte en obebyggd byggplats som gränsar till samma ägares tomt om kommunen inte bestämmer annat. På så sätt strävar man efter att ställa lämplig byggmark till bostadsproduktionens förfogande

inom det område där tomtbristen är värst, såsom ovan nämndes.

Utskottet anser förslaget i grunden motiverat trots att dess effekter delvis har ifrågasatts på grund av stora förväntningar om värdestegring i fråga om fastigheterna. Av de kommuner som är föremål för specialreglering har endast två utnyttjat den redan i lagen inskrivna möjligheten att höja fastighetsskattesatsen för obebyggd byggmark. I andra delar av landet är andelen drygt en femtedel. Nu vill man öka andelen av denna metod också inom huvudstadsregionen och dess ramområden.

Enligt Kommunförbundet har höjningen av fastighetsskattesatsen för obebyggda byggplatser resulterat i att flera lediga byggplatser bebyggs. Byggnadsarbeten har årligen inletts på cirka var tionde byggplats där fastighetsskatten har höjts. Kommunerna har dessutom bedömt att den höjda fastighetsskatten indirekt har främjat anskaffandet av råmark i kommunen. Goda erfarenheter har man också till exempel i Kervo där man sedan början av 2001 för obebyggda fastigheter har tagit ut den enligt lagen högsta tillåtna fastighetsskattesatsen 3,0 procent.

Utifrån Kommunförbundets utredning och andra erfarenheter anser utskottet att förslagets effekter delvis beror på kommunen själv. Med tanke på effekterna är det således av betydelse i vilken omfattning kommunerna utnyttjar de metoder som nu står till buds. Enligt Kommunförbundets utredning finns det i de kommuner som berörs av lagförslaget och som inte ännu har fastställt en höjd skatteprocentsats för obebyggda byggplatser cirka 4 000 tomter som uppfyller förutsättningarna för tillämpning av 12 a § i fastighetsskattelagen. Antalet motsvarar 2 miljoner kvadratmeter våningsyta, det vill säga två års byggnadsbehov i området i fråga.

Utskottet erkänner också de problem som sammanhänger med att marken stiger i värde. Därför bör man också beakta andra åtgärder som främjar bostadsbyggandet, såsom förvaltningsutskottet påpekar i sitt utlåtande.

Enligt flertalet kommuners bedömning är propositionen också genomförbar. Dessutom antas

den ökade skatteinkomsten täcka tillfälliga utredningskostnader i samtliga kommuner.

Vid behandlingen av ärendet har man uppdagat att det råder osäkerhet om beloppet på den höjda fastighetsskatten. Därför föreslår utskottet att bestämmelsens ordalydelse preciseras. Mer om den saken i detaljmotiveringen.

Fastighetsskatt för kraftverksfastigheter

Maximibeloppet på fastighetsskatt för kraftverk ska höjas från 1,40 procent eller för kärnkraftverk och slutförvaringsanläggningar för använt kärnbränsle från 2,20 procent till 2,50 procent. Kommunerna har således möjlighet men inte skyldighet att höja procentsatsen.

Ävsikten är att förbättra den ekonomiska ställningen för kommuner som har kraftverk. Nyttan av förhöjningen beräknas uppgå till cirka 14 miljoner euro om kommunerna tar i bruk den nya övre gränsen, såsom huvuddelen av kraftverkskommunerna har gjort tills vidare. Dessutom förblir förhöjningen till sitt fulla belopp hos kommunerna eftersom den inte längre inverkar sänkande på statsandelarna.

En enhetlig skattesats har motiverats med systemet med utsläppshandel som gynnar i synnerhet elproduktionen. I motiveringarna anfördes dessutom att man inte med en skattesats som för vattenkraft är lägre än för andra produktionsformer längre kan främja nya kraftverksinvesteringar eftersom nästan all till buds stående vattenkraftskapacitet har använts. Det finns således inte längre några grunder för olika stora procentsatser.

Utskottet anser propositionen motiverad och angelägen. Eftersom utnyttjandet av den återstående obbyggda vattenkraften dock sammanhängs med uppenbara lönsamhetsproblem anser utskottet det motiverat att man förlänger övergångsperioden för nya vattenkraftsinvesteringar. Regeringen har föreslagit en övergångsperiod på 10 år för anläggningar med en märkeffekt på över 10 megavoltampär som tas i bruk efter början av 2006. Utskottet föreslår att övergångsperioden med beaktande av investeringsprojektens kvalitet förlängs med två år. Närmare motiveringar följer i detaljmotiveringarna.

I propositionen ingår en för kommunerna betydande ändring enligt vilken kommunens allmänna fastighetsskatteprocentsats tillämpas på vattenkraftverk vilkas märkeffekt är högst 10 megavoltampär. Effekten av detta på enskilda kraftverkskommuner har inte kunnat bedömas i propositionen. Enligt erhållen utredning kan effekterna dock vara betydande. Till exempel i vissa kommuner i Norra Savolax skulle fastighetsskatten sjunka från 1,40 procent till 0,5 procent. Det innebär att fastighetsskatteinkomsterna sjunker med nästan 20 procent.

Utskottet anser det i och för sig motiverat att man ändrar fastighetsskatten för små kraftverk. Ändringen skulle gälla anläggningar som man samtidigt i enlighet med programmet för främjande av förnybar energi strävar efter att gynna med hjälp av investerings- och skattestöd. Handels- och industriministeriet har ansett det viktigt att man inte genom fastighetsbeskattningen försvagar ställningen för sådana anläggningar. Ministeriet föreslog ursprungligen att små kraftverk baserade på förnybar energi helt skulle befrias från fastighetsskatt eftersom skattens andel av anläggningens produktionskostnader är stor, uppskattningsvis 5–10 procent. I propositionen har man emellertid gått in för en kompromiss.

För att de kommuner där de små kraftverken finns inte ska råka i oskäliga svårigheter anser utskottet att effekterna av förslaget bör utredas. Vid behov bör man vidta åtgärder för att kompensera kommunerna för förlust av skatteinkomster. Utskottet gör ett uttalande i ärendet.

Detaljmotivering

Utskottet föreslår att lagförslaget ändras som följer.

12 b §

I bestämmelsen definieras den skatteprocentsats som de 14 valda kommunerna ska fastställa för obbyggda byggplatser. Meningen är att den ska vara minst en procentenhet högre än den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen, dock högst 3,0 procent.

Bestämmelsens ordalydelse har gett upphov till osäkerhet om den högsta tillåtna förhöjning-

en. Därför föreslår utskottet att bestämmelsen preciseras så den bättre motsvarar syftet enligt motiveringarna. Skatteprocentsatsen för en obyggd byggplats kunde således fastställas till högst 3,0 procent. Dessutom fogas till bestämmelsen en precisering enligt vilken den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen avser den allmänna fastighetsskatteprocentsats som fastställts av kommunfullmäktige.

Ikraftträdandebestämmelsen

I ikraftträdelsebestämmelsens 3 mom. föreskrivs om fastighetsskatteprocentsatsen för vattenkraftverk som tas i bruk efter början av 2006 under övergångsperioden 2006—2015. Bestämmelsen ska gälla vattenkraftverk med en märkeseffekt på 10 megavoltampär eller mera. Deras fastighetsskatteprocentsats begränsas under övergångsperioden i avvikelse från huvudregeln till högst 1,40 procent.

Utskottet föreslår för det första att bestämmelsen ska gälla vattenkraftverk med en märkeseffekt på *över* 10 megavoltampär eftersom stödet för små kraftverk enligt förslaget 14 § 2 mom. gäller anläggningar på högst 10 megavoltampär. Om effekten vore jämnt 10 megavoltampär skulle anläggningen således omfattas av 14 § 2 mom. På anläggningen skulle i så fall permanent till-

lämpas den allmänna fastighetsskatteprocentsats som fastställs av kommunfullmäktige.

Utskottet föreslår också att övergångsperioden förlängs med två år. Fastighetsskatteprocentsatsen för nya vattenkraftverk vilkas märkeseffekt är över 10 megavoltampär skulle i så fall vara högst 1,40 för åren 2006—2017. Förlängningen av övergångsperioden behövs för att trygga lönsamheten för kraftverksinvesteringar enligt vad som anförs i den allmänna motiveringen.

Motioner

I fråga om behandlade motioner har utskottet intagit negativ ståndpunkt.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår finansutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag),

att motionerna LM 128/2003 rd, LM 9/2004 rd, LM 16/2004 rd, LM 92/2004 rd, LM 70/2005 och AM 71/2004 rd förkastas och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/1992) 14 § och 20 a §, sådana de lyder i lag 1026/1999, och
fogas till lagen en ny 12 b § som följer:

12 b §

Skatteprocentsatsen för obebyggda byggplatser i vissa kommuner

Med avvikelse från vad som bestäms i 12 a § skall kommunfullmäktige i Borgnäs, Grankulla, Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Kervo, Kyrkslätt, Mäntsälä, Nurmijärvi, Sibbo, Tusby, Träskända, Vanda och Vichtis kommuner för obebyggda byggplatser fastställa en skatteprocentsats, som är minst en procentenhet högre än den av kommunfullmäktige fastställda allmänna fastighets-

skatteprocentsatsen. *Som skatt på obyggd byggplats kan dock fastställas högst 3,00 procent.*
(2 och 3 mom. som i RP)

14 och 20 a §
(Som i RP)

(1 och 2 mom. som i RP)

Fastighetsskatteprocentsatsen för vattenkraftverk som tas i bruk efter ingången av 2006 och vilkas märkeffekt *mer än* 10 megavoltampere (*utesl.*) är med avvikelse från 14 § högst 1,40 i fastighetsbeskattningarna för åren 2006—2017.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder vilka ekonomiska förluster propo-

sitionen förorsakar kommuner med små kraftverk och vid behov vidtar åtgärder för att kompensera för uteblivna skatteinkomster.

Helsingfors den 29 november 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Kyösti Karjula /cent
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Virpa Puisto /sd
Markku Rossi /cent

Matti Saarinen /sd
Kimmo Sasi /saml
Anni Sinnemäki /gröna
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Timo Kalli /cent (delvis)
Bjarne Kallis /kd
Mikko Kuoppa /vänst
Maija Perho /saml
Maija Rask /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Vi har kunnat instämma med propositionen och utskottets majoritet till den del det gäller skyldigheten för de 14 kommunerna i huvudstadsregionen och ramområdena att höja skatteprocentsen för obbyggda byggplatser med minst en procent i relation till kommunens allmänna fastighetsskatteprocentsats. Vi anser det motiverat med undantaget att då det gäller en byggplats som gränsar till samma ägares tomt behöver förhöjningen inte göras.

Vi bedömer visserligen att den förhöjda skatteprocentsen för obbyggd byggplats inte har stor inverkan på boendekostnaderna även om det bidrar till att obbyggda tomter tas i bruk.

Förvaltningsutskottet noterar i sitt utlåtande att man kan öka utbudet på byggduglig råmark också på annat sätt, till exempel genom en effektiv planläggningspolitik och snabbare planläggningsprocesser. Också i finansutskottets utlåtande finns en hänvisning till detta.

Däremot observerar förvaltningsutskottet inte att kommuner med stark tillväxt är planläggningen ofta ett medel för att hålla befolkningstillväxten inom ramarna för kommunens ekonomiska resurser. Allmänt taget kan man bedöma att på grund av investeringar i kommunaltekniskt byggande och daghems-, skol- och andra servicebyggnader börjar de nya invånarna "bli lönsamma" för kommunen först 10 eller 15 år senare. Tills dess är nya invånare på grund av de kostnader de förorsakar en belastning för den kommunala ekonomin.

Av kommunernas förståeliga strävan att genom planläggning hålla befolkningstillväxten inom ramen för sina ekonomiska möjligheter följer som ett negativt resultat att bostäderna blir dyrare där det i övrigt finns tillgång på byggmark.

Om man ökade de växande kommunernas ekonomiska resurser genom statsandelar skulle

man inte behöva utnyttja planläggningen som broms varvid boendekostnaderna skulle hållas skäligare. Dessvärre arbetar regeringen Vanhanen-Heinäluomas politik i rakt motsatt riktning, det vill säga svårigheterna ökar för alla kommuner. Regeringens politik har nämligen ställt de flesta kommunerna inför sådana problem att vi redan andra året i rad uppnår ett nytt rekord i fråga om antal kommuner som höjer sin kommunalsskatteprocentsats. Under dessa omständigheter är det nödvändigt för många tillväxtkommuner att slå på bromsarna med hjälp av planläggningen.

I fråga om fastighetsskatten för kraftverk anser vi det positivt med hänsyftning till finansieringen inom enskilda kommuner att man höjer fastighetsskatteprocentsatsen för kraftverk med undantag för små kraftverk. Däremot är det problematiskt för kommunerna att fastighetsskatten för små kraftverk från 2006 sjunker och i fortsättningen uppgår till samma belopp som kommunens allmänna fastighetsskatteprocentsats. Utskottet anser detta problematiskt men majoriteten nöjer sig med att kräva en utredning och kompensation för uteblivna skatteinkomster helt eller delvis. Vi anser att i fråga om anläggningar av denna typ som redan är i bruk bör man under en fem års övergångsperiod behålla den tidigare möjligheten till förhöjd skatteprocent som uppgår till högst 1,40. Övergångsperioden ger möjlighet att utreda hur den uteblivna skatteinkomsten kan kompenseras och även att verkställa kompensationen. Övergångsperioden kan givetvis förkortas eller förlängas enligt viljan att verkställa kompensationen.

Övergångsperioden och en kompensation till fullt belopp av förlusterna är av betydelse för många kommuner bland annat i Norra Savolax där fastighetsskatten skulle sjunka från 1,40 procent till 0,5 procent.

Förslag

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår vi

*att lagförslaget i övrigt godkänns enligt
utskottets betänkande men ikraftträdelsebestäm-
melsen ändrad enligt följande:*

Reservationens ändringsförslag

Ikraftträdandebestämmelsen

(1 och 2 mom. som i FiUB)

Helsingfors den 29 november 2005

Kari Uotila /vänst
Mikko Kuoppa /vänst

*Med avvikelse från detta kan kommunfullmäktige för vattenkraftverk som tas i bruk efter in-
gången av 2006 och vilkas märkeffekt är högst
10 megavoltampär i fastighetsbeskattningarna
för åren 2006—2010 separat fastställa en skat-
teprocentsats på högst 1,40 som tillämpas på
byggnader och konstruktioner som hör till dessa
kraftverk. (Ny)*

(4 mom. som 3 mom. i FiUB)

RESERVATION 2

Motivering

Finansutskottet står i beråd att godkänna en proposition genom vilken de 14 kommunerna i huvudstadsregionerna och dess ramområden tvingas höja fastighetsskatteprocentsatsen för obyggda byggplatser med minst en procentenhet jämfört med den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen. På så sätt vill regeringen att mer av den byggmark som planerats för bostäder ska fås i bruk. Samtidigt föreslår man att fastighetsskatteprocentsatsen för kraftverk ska höjas.

Utfrågningen av sakkunniga pekade klart på att en tvångsförhöjning av fastighetsskatten endast kommer att resultera i en mycket liten mängd nya tomter för bostadsproduktion. Likaså stod det klart att tvångsförhöjningen inte heller lindrar kommunernas svåra ekonomiska situation eftersom förändringen i skatteinkomst är ytterst marginell. I det avseendet kan regeringens proposition konstateras vara onödig och därmed behövs ingen ny 12 b § i fastighetsskattelagen. I så fall behöver inte heller 20 a § i fastighetsskattelagen ändras.

Som framgår av Samlingspartisternas avvikande mening till förvaltningsutskottets utlåtande (FvUU 23/2005 rd) bedriver man bäst en bra planläggnings- och markpolitik genom frivilliga avtal och köp och en planläggning i rätt tid. I stället för tvångsförhöjningar av skatter bör regeringen således förelägga riksdagen förslag till

snabbare planläggning samt överlåtelse av statens mark till byggarna för ett skäligt pris.

Samlingspartiet noterar också finansutskottets förslag om en övergångsbestämmelse som gäller fastighetsskatteprocentsatsen för vattenkraftverk med en märkeffekt på minst 10 megavoltampär. Enligt övergångsbestämmelsen är denna fastighetsskatteprocentsats i fastighetsbeskattningarna för åren 2006—2015 högst 1,40. Det är en för kort tid, anser Samlingspartiet. Enligt handels- och industriministeriets utredningar har vi fortfarande en oskyddad vattenkraftpotential på totalt 663 MW som inte utnyttjas. Av denna potential utgörs 375 MW på över 10 MW vattenkraft. Att ta i bruk vattenkraftpotentialen kräver långsiktig planering och kostnaderna under de första åren inverkar i betydande grad på beslutet om investeringar. Som framgår av sakkunnigutfrågningen kunde vi genom att förlänga övergångstiden påverka genomförandet av både helt nya och redan planerade kraftverksprojekt. I detta avseende anser vi det behövligt att övergångstiden förlängs till 2020.

Förslag

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget godkänns med ändring (Reservationens ändringsförslag).

Reservationens ändringsförslag**Lag****om ändring av fastighetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/1992) 14 § (utesl.), sådan den lyder i lag 1026/1999, (utesl.) som följer:

12 b §
(Utesl.)

14 §
(Som i FiUB)

20 a §
(Utesl.)

(1 och 2 mom. som i FiUB)
Fastighetsskatteprocentsatsen för vattenkraft-
verk som tas i bruk efter ingången av 2006 och
vilkas märkeffekt är 10 megavoltampere eller
mera, är med avvikelse från 14 § högst 1,40 i fas-
tighetsbeskattningarna för åren 2006—2020.

Helsingfors den 29 november 2005

Pekka Kuosmanen /saml
Kimmo Sasi /saml
Irja Tulonen /saml

Bjarne Kallis /kd
Maija Perho /saml

